

STELLER Ineke Verberne (SED)

DATUM 4 januari 2022

AAN AHO en portefeuillehouders
Madivosa

ONDERWERP Uitbreiding Ontwikkelagenda RGW

Ontwikkelagenda Resultaatgericht werken, uitbreiding indiceren individuele begeleiding naar aanleiding van de uitspraak van de Centrale Raad van Beroep

Samenvatting

Sinds 1 januari 2020 werken de gemeenten binnen de regio West-Friesland resultaatgestuurd.

In mei 2021 heeft de Centrale Raad van Beroep een uitspraak gedaan dat een indicatie voor individuele ambulante begeleiding dient te gebeuren in uren. Een uitspraak van de CRvB is wetgevend en dient opgevolgd te worden.

Ons inkooptraject is gedaan in resultaten en niet in uren of dagdelen. Onze aanbieders van individuele ambulante begeleiding hebben geen contract voor het leveren van uren of dagdelen. Aan de voorbereiding van het inkooptraject in resultaten en arrangementen is veel tijd, aandacht, energie en geld besteed. De implementatieperiode was hectisch. Zowel aanbieders als toegang zijn hier inmiddels aan gewend. Uit de gehouden cliëntervaringsonderzoeken van de SED-gemeenten en gemeente Koggenland is gebleken dat de ervaringen van cliënten in het algemeen positief zijn. Het betreft het werken met een perspectiefplan en een arrangement waaruit de ondersteuning geboden wordt. De noodzaak om het nu voor individuele ambulante begeleiding anders te doen is niet acuut aanwezig bij uitvoering, aanbieders en cliënten.

Omdat onze beschikkingen in het licht van de recente uitspraak van de Centrale Raad van Beroep te weinig rechtsbescherming bieden aan de cliënt, heeft de regio een juridisch advies gevraagd aan Stimulanz.

Omdat meer gemeenten kampen met de gevolgen van de uitspraak heeft Stimulanz een vijftal scenario's geschetst waarmee gemeenten aan de slag kunnen. In het RBA van 24 september 2021 hebben de bestuurders aangegeven akkoord te zijn met het op korte termijn uitwerken van een variant van scenario 4. Scenario 5 wordt meegenomen als onderdeel van de ontwikkelagenda Resultaatgestuurd werken. In het Madivosa van 7 oktober 2021 is het voorstel besproken met de bestuurders.

Doelstelling

Het doel is te onderzoeken hoe we met inachtneming van de laatste uitspraak van de Centrale Raad van Beroep onze nieuwe werkwijze van Resultaatgericht zo goed mogelijk kunnen uitvoeren. Daarbij zijn de volgende kaders van belang:

- We blijven werken met de bestaande contracten en binnen de huidige tarieven.
- Wij blijven maatwerk bieden aan onze cliënten. Door in resultaten te indiceren, hebben aanbieders en cliënten meer flexibiliteit om te doen wat nodig is om de cliënt te ondersteunen in de zelfredzaamheid en de maatschappelijke participatie.

- Het indiceren in uren geschiedt op aanvraag van de cliënt en vindt plaats naast het indiceren in resultaten. Met andere woorden: als een cliënt een beschikking in uren wenst, worden zowel het aantal uren als de resultaten in de beschikking beschreven.

Indien het onderzoek leidt tot een voorstel voor aanpassing van de huidige manier van indiceren, is het uitgangspunt dat dit een tijdelijke oplossing is ten behoeve van rechtmatigheid. Immers het ministerie van VWS heeft laten weten *) dat een volgend kabinet het resultaatgericht werken in de wet gaat opnemen, zoals al de bedoeling was voor de val het kabinet Rutte III. Als de wet is aangepast op het resultaatgericht werken, zal dat het wettelijk kader zijn waarop de Centrale Raad van Beroep toetst. Het opnemen van uren in een beschikking is wat rechtsbescherming betreft dan niet meer nodig. De daadwerkelijke inwerkingtreding van een nieuwe wet zal echter waarschijnlijk 2024 zijn. De nieuwe inkoopronde zal dan afgerond moeten zijn gezien de wettelijke looptijd van contracten.

Toevoegen aan de ontwikkelagenda RGW

De toevoeging aan de ontwikkelagenda behelst het voorbereiden van een regionaal gedragen besluit voor een werkwijze die een balans vindt tussen de uitspraak van de CRvB en het RGW. De wijziging in de werkwijze dient een zo laag mogelijke belasting in de organisaties te geven om het resultaatgericht indiceren te effectueren en te verbeteren. Dit voorkomt vroegtijdig een nieuw (uiterst kostbaar) inkooptraject en het implementeren van weer een nieuwe werkwijze na een hectische periode.

Wel dient de werkwijze gepresenteerd te worden voor afstemming en advies aan de cliëntenparticipatie en de aanbieders. Het betreft de rechtszekerheid van de cliënten in de regio en de overeenkomsten met de aanbieders. Het is daarom belangrijk om de stem van de cliënt te horen en hun adviezen daarin mee te nemen. Dit is ook wat de demissionair minister aangeeft in zijn brief van 5 oktober 2021. Gevraagd wordt te werken in lijn met de nieuwe wet en samen met cliënten naar een oplossing te zoeken.

*) <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-29538-328>

1. Inleiding: reden van het voorstel

Sinds 1 januari 2020 werken de gemeenten binnen de regio West-Friesland resultaatgestuurd.

In mei 2021 heeft de Centrale Raad van Beroep een uitspraak gedaan dat een indicatie voor individuele ambulante begeleiding dient te gebeuren in uren. Een uitspraak van de CRvB is wetgevend en dient opgevolgd te worden.

Omdat onze beschikkingen in het licht van de recente uitspraak van de Centrale Raad van Beroep te weinig rechtsbescherming bieden aan de cliënt, heeft de regio een juridisch advies gevraagd aan Stimulansz.

Omdat meer gemeenten kampen met de gevolgen van de uitspraak heeft Stimulansz een vijftal scenario's geschetst waarmee gemeenten aan de slag kunnen. In het RBA van 24 september 2021 hebben de bestuurders aangegeven akkoord te zijn met het op korte termijn uitwerken van een variant van scenario 4. Scenario 5 wordt meegenomen als onderdeel van de ontwikkelagenda Resultaatgestuurd werken. In het Madivosa van 7 oktober 2021 is het voorstel besproken met de bestuurders.

Belang

Centrale vraag

Op welke manier kunnen de gevolgen van de uitspraak van de CRvB in de huidige werkwijze geïmplementeerd worden?

2. Beoogd maatschappelijk resultaat

Een beschikking met alleen een resultaat biedt voor cliënten te weinig rechtsbescherming volgens de Centrale Raad van Beroep. Bij een mogelijkheid van een toekenning in uren weet de cliënt soms beter waar hij aan toe is.

3. Bijdrage aan de duurzaamheidsambitie

Niet van toepassing.

4. Kaders

Wettelijk kader: Wmo

Onze manier van werken en indiceren voldoet nu niet aan de eisen van de Centrale Raad van Beroep voor wat betreft het indiceren van uren.

Wat we nu gaan onderzoeken en voorstellen is een werkwijze die "acceptabel" is. De uitspraak van de CRvB is namelijk heel duidelijk, alleen een urenindicatie geeft voldoende rechtsbescherming aan de cliënt. Beschikkingen zonder uren zijn juridisch niet houdbaar. 'Acceptabel' moet ook goed uit te leggen zijn: acceptabel voor wie? Hoe wordt de rechtsbescherming dan verbeterd? Een besluit/toekenning moet toetsbaar zijn. Als dat niet is verbeterd, en je komt bij de rechter, dan heb je als gemeente gezichtsverlies omdat je je niet conformeert aan de jurisprudentie van de CRvB.

Ons inkooptraject is in arrangementen en resultaten waarbij maatwerk geboden wordt, afhankelijk van de behoefte van de cliënt. Uren en dagdelen hebben we niet ingekocht en daar hebben we geen contracten voor met de aanbieders. Beschikkingen die naar volle tevredenheid van aanbieders, cliënten en uitvoering genomen zijn, geven weinig risico. De cliënt gaat immers niet in bezwaar omdat hij goed ondersteund wordt. Juridisch is een dergelijke beschikking echter niet houdbaar.

Het risico zit hem daarom vooral in beschikkingen waarmee de cliënt het niet eens is. Hoe wordt zijn rechtsbescherming beter vormgegeven?

Ook is een punt dat cliënten er soms de dupe van worden dat aanbieders het niet eens zijn met de indicatie, en dat zij via de cliënt proberen om een hogere indicatie te krijgen, met het argument dat zij voor de geboden prijs niet de ondersteuning kunnen bieden die de cliënt nodig heeft. De cliënt gaat dan procederen. Ook dan is het nodig om uit te kunnen leggen waar de cliënt precies recht op heeft.

Bestuurlijk kader

Vanuit bestuurlijke kant is een wens voor het doorontwikkelen van het resultaatgericht werken. Hiervoor is de ontwikkelagenda opgesteld.

Plaatsing van de implementatie van de uitspraak van de Centrale Raad op de ontwikkelagenda is noodzakelijk. Voor de korte termijn, omdat een uitspraak directe gevolgen heeft voor de uitvoering, maar ook in het licht van de doorontwikkeling en de voorbereiding op een nieuwe inkoopronde. Hier kunnen dan eisen en aandachtspunten geformuleerd worden die bij de aanbesteding gehanteerd kunnen worden.

5. Argumenten

Ons inkooptraject is gedaan in resultaten en niet in uren of dagdelen. Onze aanbieders van individuele ambulante begeleiding hebben geen contract voor het leveren van uren of dagdelen. Aan de voorbereiding van het inkooptraject in resultaten en arrangementen is veel tijd, aandacht, energie en geld besteed. De implementatieperiode was hectisch. Zowel aanbieders als toegang zijn hier inmiddels aan gewend. Uit de gehouden cliëntervaringsonderzoeken van de SED-gemeenten en gemeente Koggenland is gebleken dat de ervaringen van cliënten in het algemeen positief zijn. Het betreft het werken met een perspectiefplan en een arrangement waaruit de ondersteuning geboden wordt. De noodzaak om het nu voor individuele ambulante begeleiding anders te doen is niet acuut aanwezig bij uitvoering, aanbieders en cliënten.

De gevolgen van de uitspraak zullen op zo eenvoudig mogelijke wijze gehanteerd gaan worden waarbij het volgende resultaat wordt nagestreefd:

- a. Indien de cliënt dat wenst, ontvangt hij/zij naast een beschikking met resultaten en doelen, een beschikking met een opgave van uren, in de primaire fase.
- b. De beschikking is juridisch houdbaar bij de rechtbank.
- c. De mogelijkheid van indiceren in uren wordt opgenomen in een nieuw inkooptraject

4. Dekking van de kosten binnen gemeentelijke begrotingen

Niet van toepassing, uitgangspunt is de huidige werkwijze zoveel mogelijk volgen.

6. Maatschappelijk draagvlak

Dit voorstel komt voort uit jurisprudentie van de Centrale Raad van Beroep en is besproken met beleidsmedewerkers Wmo en de Netwerkorganisatie.

7. Financiële consequenties

Ondersteuning van Stimulansz voor juridisch advies. Vanuit de SED was dit vanwege een abonnement gratis. Niet bekend is of andere WF-gemeenten ook een dergelijk abonnement hebben, waardoor meer "gratis" uren ingekocht kunnen worden. Het tarief van Stimulansz

is € 145,00 per uur. Bij de opdracht wordt vooraf ingeschat hoeveel uren ongeveer gemaakt zullen worden.

8. Communicatie

Bij een gewijzigde werkwijze zullen alle betrokkenen geïnformeerd worden zoals toegangsmedewerkers en zorgaanbieders, maar ook de Wmo-adviesraden.

9. Realisatie

Bij het onderzoek zullen diverse stakeholders geraadpleegd worden voor afstemming

Stakeholder	Belang
Lokale Toegang	Moet zich kunnen vinden in een verandering van werkwijze
Werkgroep TAO (toegang administratieve organisatie)	Afstemmen of de werkwijze ook adequaat verwerkt kan worden in systemen
Beleidsmedewerkers Wmo regio	Beleidsafwegingen
Kwaliteitsmedewerkers Wmo regio	Afstemmen werkprocessen en juridisch kader
Aanbieders met contract	Overeenstemming bereiken werkwijze en eventueel aanpassing contracten
Netwerkorganisatie ZorgInkoop	Contractuele aanpassingen en voorbereiding nieuwe aanbesteding in 2023
Burgerparticipatie/Wmo-adviesraden	Instemmen met de werkwijze en bescherming rechtspositie cliënten